

МЕТОДИКА КОМП'ЮТЕРНО-ІНТЕГРОВАНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ CALL В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

В статті розглянуто методику прискореного вивчення мови за допомогою комп'ютера (CALL), проаналізовано позитивні і негативні його сторони, наведено зв'язок із іншими дисциплінами, визначена роль викладачів і студентів, розглянута запроваджена методика CALL в Тернопільському державному медичному університеті ім. І.Я. Горбачевського.

Ключові слова: методика, викладач, студент, іноземна мова, комп'ютер, мультимедіа, навчання, досвід.

В статье рассмотрена методика ускоренного изучения языка с помощью компьютера (CALL), сделан анализ положительных и отрицательных сторон, наведена связь из другими дисциплинами, определена роль преподавателей и студентов, рассмотрена внедряемая методика CALL в Тернопольском государственном медицинском университете им. И.Я. Горбачевского.

Ключевые слова: методика, преподаватель, студент, иностранный язык, компьютер, мультимедиа, изучение, опыт.

The method of computer-assisted language learning is dissolved in article, positive and negative sides are analyzed, connection with other subjects is shown, the role of teachers and students is determined, provided method in I.Y. Horbachevskij Ternopil state medical university is shown.

Key words: method, teacher, student, foreign language, computer, multhimedia, studing, experience.

Вступ. Прискорене вивчення мови за допомогою комп'ютера (Computer-assisted language learning – CALL) є одним з форм комп'ютерного навчання, яке має дві важливі функції: двонаправлене навчання та індивідуальне навчання. Це не метод. Матеріали CALL – інструменти для навчання. У центрі уваги CALL – навчання, а не викладання. CALL матеріали використовуються під час навчання для полегшення процесу навчання мови. Це студент-центр прискореного навчання матеріал, який сприяє прискореному самостійному навчанню. CALL походить від CAI (Computer-Accelerated Instruction), терміну, який спочатку розглядався, як допомога для викладачів. Філософія CALL сконцентровує сильний акцент на зосереджених студентами уроках, які дозволяють їм вчитися на їх власному використанні структурних або неструктурних діалогових уроках. Ці уроки несуть 2 важливі особливості: двонаправлене (діалогове) вивчення і індивідуалізоване вивчення. CALL – не метод. Він – інструмент, який допомагає викладачам в процесі навчання мови. CALL може використовуватися, щоб укріплювати те, що було вивчене на заняттях. Він може

також використовуватися як виправний, щоб допомогти студентам з обмеженим знанням мови.

Проект уроків CALL загалом приймає до уваги принципи педагогіки мови, яка, можливо, виходить від вивчення теорій (характерної, пізнавальної і комунікативної) і другої мови, яка вивчається як, наприклад, Теорія Монітора Крашена.

Інші, можливо, називають CALL як підхід до навчання і вивчення іноземних мов, за допомогою чого комп'ютер і комп'ютерні ресурси як, наприклад, Інтернет, використовуються для уявлення, закріплення і оцінювання вивченого матеріалу. CALL може здійснюватися незалежно від Інтернету. Він може працювати самостійно, наприклад, у форматі CDROM. Залежно від його проекту і завдань, це, можливо, включаючи істотний діалоговий елемент, особливо, коли CALL об'єднується в заснованому на павутині форматі. Він, можливо, включає пошук і дослідження додатків до мови, яка викладається і вивчається. [2]

Комп'ютери використовувалися для мови, що викладалася ще в 1960 р. Цей 40-річний період може бути поділений на три головні стадії: характерна, комунікативна та інтеграційна. Кожна

стадія відповідає певному рівню технології і певним педагогічним теоріям.

Причини для вивчення мови, використовуючи комп'ютер (Computer-assisted Language Learning – CALL):

- а) емпіричне вивчення;
- б) мотивація;
- в) збільшення студентських досягнень;
- г) справжні матеріали для вивчення;
- д) збільшення взаємодії;
- е) індивідуалізація;
- є) незалежність від єдиного джерела інформації;
- ж) глобальне розуміння.

Чинники, що перешкоджають на практиці для вивчення мови за допомогою комп'ютера можуть бути класифіковані в наступні загальні категорії:

- а) фінансові чинники;
- б) придатність апаратного засобу ЕОМ і програмне забезпечення;
- в) технічне і теоретичне знання;
- г) ухвалення технології.

Отже, нерозв'язаними залишаються наступні питання:

- доцільність вивчення іноземної мови професійного спрямування за допомогою комп'ютера;
- недоліки вивчення іноземної мови за допомогою комп'ютера;
- роль викладачів і студентів у процесі вивчення мови за допомогою комп'ютера;
- розвиток аудіювання, читання, писання і розмовної мови під час CALL;
- застосування CALL на практиці (Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачовського)

Метою даної роботи є вивчення і узагальнення методики CALL а також її практична реалізація на прикладі професійної медичної лексики.

Опис методики CALL.

ПОХОДЖЕННЯ. Походження CALL сягає ще 1960 р. (Delcloque 2000). З тих пір CALL розвинувся в символічному взаємовідношенні між розвитком технології і педагогіки.

Варсгауер поділив розвиток CALL на три фази: характерний, комунікативний та інтеграційний (Мультимедіа і Інтернет). [2] Бакс (2003) відмітив три фази, такі як Обмежувач, Відкритість і Об'єднання. Також було декілька інших спроб категоризувати історію CALL.

Комп'ютери вважалися ідеальними для вивчення мови, оскільки машини не були нудними або нетерплячими до студентів і комп'ютер міг подати матеріал на розгляд студента, як його власний темп і навіть пристосовувати тренування до рівня студента. Відтепер, програми CALL цієї ери представили стимул, до якого студент забезпечував відповідь. Спочатку, обидві могли бути зроблені тільки через текст. Комп'ютер проаналізував би помилки і надав зворотний зв'язок. Більше досвідчених програм реагували б до помилок студентів, переходячи, щоб допомогти екранам і корективним діям.

Комунікативний CALL заснований на комунікативному підході, який став відомим в 70-их і 80-их. У комунікативному підході, центр лежить на використанні мови замість аналізу мови, викладацька граматики є беззастережною. Це також дозволило оригінальність і гнучкість в студентському випуску мови. Це, також, з появою ПК дозволило корегувати інформацію, роблячи багато обчислень широкодоступними, приводячи до буму в розвитку програмного забезпечення мови, яка вивчається. Перше програмне забезпечення CALL в цій фазі все ще забезпечувало практику навиків, але не у форматі тренування, наприклад, зробив крок в читанні, реконструкції тексту та іграх мов, але комп'ютер зберіг наставника. Проте у цій фазі, комп'ютери забезпечили контекст, щоб студенти використовували мову.

Інтеграційний/дослідницький CALL, починаючи з 1990-их, пробує звернутися до цих критик по об'єднанню навиків навчання мов в завданнях або проектах, щоб забезпечити напрям і послідовність. Це також співпадає з розвитком мультимедійної технології (забезпечення тексту, графік, звуку і натхнення) також як і комунікації, так як комп'ютер – є посередником. CALL в цьому періоді бачив остаточне переміщення використання комп'ютера для тренування і наставницьких цілей (комп'ютер, як обмежена авторитетна основа для специфічного завдання) до засобу для продовження освіти після школи і реорганізації інструкції. Мультимедійний CALL почався з діалогових лазерних відеодисків як, наприклад, «*Montevidisco*» (Снайдер і Беньйон 1984) і «*A la rencontre de Philippe*» (Фюстенберг 1993), всі з якого були моделюваннями ситуацій, де студент відіграв ключову роль.

У мультимедійних програмах аудіювання комбінується з баченням, точно так само як в реальному світі. Студенти також управляють темпом і шляхом взаємодії. Взаємодія знаходиться в передньому плані, але багато програм CALL також забезпечують зв'язки з поясненнями одночасно. Приклад цього – моделювання Дюстіна – прибуття іноземного студента в США. Програми подібні до цієї призводили також до того, що назване дослідницьким CALL.

Більш недавнє дослідження у CALL схвалило зосереджений студентом дослідницький підхід, де є заохочення, щоб студенти пробували різні можливі вирішення питань, наприклад, використання програм відповідностей. Цей підхід також описаний, як кероване даними вивчення (DDL), термін запроваджений Джонсом Тімом.

CALL і обчислювальна лінгвістика

CALL і обчислювальна лінгвістика окремі, але дещо взаємозалежні області вивчення. Основна мета обчислювальної лінгвістики – «викладати» комп'ютери, щоб генерувати і досягнути граматично прийнятні пропозиції для цілей перекладу і прямої комунікації з комп'ютерами, де комп'ютер розуміє і проводить розмовну мову.

Дуже простий приклад комп'ютерів, що розуміють, що розмовна мова відносно друга мова, що вчиться, – вправи тренувань словників. Комп'ютер спонукає студента із словом, або вихідна мова і студент відповідають з відповідним словом.

На поверхневому рівні основною проблемою є те, що люди і комп'ютери використовують мову так само; пошук найкращої пари між наданим розмовним звуком і відповідного йому слова, потім, наводячи правильну і відповідну відповідь. Проте, люди і машини обробляють доповідь в істотно різних способах. Люди використовують комплекс пізнавальних процесів, зважаючи на змінні як, наприклад, соціальні ситуації і правила, тоді як доповідь для комп'ютера – просто серії цифрових значень, щоб генерувати і робити граматичний аналіз мови. З цієї причини, лінгвісти обчислювальної перспективи, які залучені у CALL прагнуть бути оптимістичнішими щодо здатності комп'ютера зробити аналіз помилок та інші педагогічні завдання, ніж ті, хто вступає у CALL через мову, яку викладають.

Термін Технології Природних Мов часто використовується, щоб описати декілька аспектів обчислювальної лінгвістики, замінивши колишнє поняття інженерної мови. Було збільшення роботи в цій області останніми роками, особливо щодо машинного перекладу, розмовного синтезу і розмовного аналізу. Професійний EUROCALL (Європа) асоціацій і CALICO (США) мають спеціальні групи (сигнали) інтересів, відповідно присвячені розмовній мові, оброблювальному (NLP) та інтелектуальному CALL (ICALL).

Теоретична основа інструкції команди CALL.

Комп'ютери стали такими широко поширеними в школах і будинках і їх використання розширилося так драматично, що більшість викладачів мов зараз думають про їх значення. Технологія може призвести до змін у викладацьких методиках іноземної мови просто після автоматизації вправ проміжків. [4] Використання комп'ютера і самого себе не складають викладацький метод, а швидше комп'ютер примушує педагогіку шукати нових шляхів, які експлуатуватимуть комп'ютерним вигодам і роботі над їх обмеженнями. [2] Щоб експлуатувати потенціал комп'ютерів нам потрібні фахівці в галузі викладання мов, які можуть підтримувати додаткове взаємовідношення між комп'ютерною технологією і відповідними педагогічними програмами. [4]

Ряд педагогічних підходів розвинулися в комп'ютерному віці, зокрема комунікативний і складовий/експериментальний підходи. Інші включають конструктивізм, цілу теорію мови і соціокультурну теорію хоча вони не – виключно теорії мови, яка вивчається. З конструктивізмом, студенти – активні учасники в завданні, в якому вони «конструюють» нове знання, засноване на досвіді для того, щоб об'єднати нові ідеї в їх вже встановленій схемі знання. Цілі постулати теорій мов, що мова, яка вивчається), рухається від цілого

до частини; замість навиків, що будуються, подібно до граматики, щоб приводити у напрямі вищих здібностей подібно до читання розуміння, ціла мова наполягає, що протилежність – шлях, який ми дійсно вивчаємо, щоб використовувати мову.

Ці підходи прагнуть зробити наголос на побіжності над точністю, щоб дозволити студентам ризикнути у використанні більш зосереджених студентом дій, і для співпраці, замість того, щоб конкурувати. [4] Комп'ютер забезпечує можливість для студентів бути меншим утриманцем у викладача і мати більше свободи до експерименту самостійно з розмовною мовою в природних або напів-природних настроювальних параметрах.

Зміни ролей для викладачів і студентів Викладачі

Не дивлячись на те, що інтеграція CALL в програмі іноземної мови може призвести до великого неспокою серед викладачів мов, [7] дослідники послідовно стверджують, що зміни CALL, іноді корінним чином, керують викладачем, але не усувають потребу викладача в цілому. Замість навчання студентів і, будучи в центрі уваги студентів, викладачі стають гідями, оскільки вони конструюють дії студентів, допомагаючи їм, коли студенти виконують призначені їм завдання. Іншими словами, замість того, щоб бути безпосередньо залученим у створенні мови студентами, викладач взаємодіє із студентами перш за все, щоб полегшити труднощі у використанні потрібної мови (граматика, словник і т.п.), коли це виникає під час взаємодії з комп'ютером або іншими людьми [4].

Усунення сильної присутності викладача було показано, щоб призвести до більшої кількості і кращої якості комунікації, таких як полегшення в читанні, більшому використанні складнопідрядних речень і більшому використанні особисто себе студентів. Проте, присутність викладача все ще є дуже важливим для студентів, виконуючи дії CALL. Викладачі повинні бути знайомі достатньо з ресурсами, які використовуються, щоб передбачати технічні проблеми і обмеження. Студентам потрібні запевнення і мотивація присутнього викладача в середовищі CALL. Вони є необхідними не лише під час початкового курсу вивчення, але й для того, щоб проводити оглядові сесії для закріплення вивченого матеріалу. Підбадьорювати студентів, щоб брали участь і хвалити їх за це – вважається важливим чинником для студентів. Більшість студентів надає перевагу в проведенні роботи за присутності викладача або інструктора в класі замість того, щоб бути цілком самостійними.

Студенти

Студентам дуже потрібно регулювати їх очікування, їх участь в класі для того, щоб використовувати ефективно CALL. Замість пасивно всмоктуючої інформації, студенти повинні реалізувати значення і асимілювати нову інформацію через взаємодію і співпрацю з ким-небудь окрім викладача, однокласником або з ким-небудь поза

класом. Студенти повинні також вчитися, щоб інтерпретувати нову інформацію і досліди в їх класних кімнатах. Проте тому, що використання технології перерозподіляє увагу викладачів і однокласників, менш здатні студенти можуть стати більш активними учасниками в класі, тому що взаємодія класу не обмежена керівництвом викладача. [4] Окрім того більш похливі студенти можуть не соромитися в їх власному студентському оточенні.

Використання CALL для чотирьох навиків.

Ряд вивчень були зроблені з приводу того, як використання CALL впливає на розвиток чотирьох навиків мови (аудіювання, розмова, читання і писання). Найбільш істотні вигоди в читанні і аудіюванні і більшість програм CALL сконцентровані у розвитку цих сприйнятливих навиків із за поточного статусу комп'ютерної технології. Проте, найбільш читання і аудіювання основані на тренуваннях. [4]

Проте, використовування поточної технології CALL, навіть з його поточними обмеженнями, для розвитку розмовних здібностей потребує багато уваги. Був деякий успіх у використанні CALL, в частковій комп'ютерно-опосередкованій комунікації, щоб допомогти розмовним навикам близько пов'язаних з «комунікативною компетентністю» (здатність брати участь в значущій бесіді на вихідній мові) і забезпечити контрольну взаємну практику спілкування за межами класної кімнати. [5] Використання чату було показано, щоб допомогти студентам засвоїти певні часто використовувані вирази, щоб просувати розвиток автоматичної структури, якій це допомагає розвивати розмову навиків. Це вірно, навіть якщо чат виключно текстовий. Використання дистанційного навчання надає не тільки безпосередність, зв'язуючись з реальною людиною, але і візуальні натяки, як, наприклад, вирази обличчя, роблячи таку комунікацію довшою.

Проте, коли це прибуває до використання комп'ютера, не як засобу масової інформації (з іншими людьми) але як що-небудь для взаємодії в усній прямій формі, обмеження поточних комп'ютерних технологій перебувають в своєму найпрозорішому значенні. Зараз, там є два справедливо успішні додатки автоматичного розпізнавання (АВТОМАТИЧНЕ РОЗПІЗНАВАННЯ МОВИ) (або доповідь, оброблювальна технологія) мови де комп'ютер «розуміє» розмовні слова студента. Перший – навчання вимови. Студенти читають пропозиції на екрані і комп'ютер надає зворотний зв'язок щодо точності вислову, зазвичай у формі візуального звукових хвиль. [5] Другий – програмне забезпечення, де учень говорить команди, щоб комп'ютер виконував. Проте, спікери в цих програмах обмежені зумовленими текстами таким чином, що комп'ютер «розумітиме» їх.

Центри мультимедійних мов

Протягом 1960-х, мовні лабораторії з касетами і навушниками були введені в освітніх установах. Використання цього виду центру швидко зросло в

кінці 1960-х і 1970-х, однак на той час було далеко не в моді. Пізніше, «цифрові мовні лабораторії» були введені, все ще слідуючи за традиційним форматом мови, як, наприклад, моніторинг викладачем. Те, що зробило їх новими було те, що вони об'єднали нові технології такі як, відео. Термін «мультимедіа» спочатку використовувалося, щоб описати набори навчальних матеріалів, які включали книгу, аудіокасети або відеокасети. Проте, з прибуттям комп'ютерних матеріалів, такі пакети мають тенденцію бути названими багаторазовими ЗМІ або змішаними ЗМІ – хоча немає абсолютного консенсусу з цього приводу.

У теперішній час мультимедіа посилається на комп'ютерні матеріали, які можуть виконувати більше різноманітних завдань ніж виключно звукові змішані ЗМІ. Не тільки може такий задалегідь записаний звук і відеоматеріал, це може створити нові звукові і відео записи. Це також має можливість об'єднання чотирьох основних навиків аудіювання, спілкування, читання і написання, також і надання невідкладного, якщо обмежений, зворотного зв'язку з студентом. Проте, подібно до їх попередників, мультимедійні центри підлягають ризику недостатнього використання через непрофесійне управління.

Тоді як мультимедійні комп'ютерні матеріали можуть використовуватися безпосередньо в навчальній аудиторії, із-за витрат, такі ресурси зазвичай знаходяться в центрі мультимедійної мови, виконуючи роль попередніх касетних та цифрових мовних лабораторій. Проте, управління такого центру вимагає знання широкого ряду устаткування і збільшення очікувань від такого устаткування, від адміністраторів, викладачів мов і студентів. Адміністратори часто мають помилкове припущення, що покупка технічних засобів сама собою відповідатиме потребам центру (часто витрачаючи 90 % з основного бюджету такому і нехтуючи програмним забезпеченням і учбовими потребами) і скоротить число потрібного викладацького складу.

Тоді як мультимедіа пропонує багато можливостей для вивчення мови із забезпеченням тексту, зображень, звуку і відео також як і діалогових дій, проблема є та, що ці можливості не сприяли добре. Більшість мультимедійних комп'ютерних програм прагнуть бути сильними в презентації, але є слабкими як педагогіка і взаємодія. Одна з головних обіцянок CALL – здатність індивідуалізувати вивчення, але подібно з минулими мовними лабораторіями, використання засобів у багатьох випадках перейшло до того, що багато студентів виконували такі самі завдання. Єдиною перевагою мультимедіа в цих випадках був кращий звук і кольорові зображення. Найбільш сучасні теорії вивчення іноземних мов підкреслюють важливість керівництва викладача замість контролю, надаючи студентам контроль над тим, що вони роблять, як швидко вони це роблять і навіть здатність знайти і виправити їх власні помилки.

Управління центром мультимедійної мови належним чином вимагає не тільки знання іноземних мов і методики викладання мови, це також вимагає певну кількість технічного ноу-хау і здатності управління бюджетом, також як і здатності комбінувати все це в творчих підходах використання того, що технологія може запропонувати. Часто керівник центру потребує помічників через технічні проблеми, для управління ресурсами і, навіть, для навчання студентів. Мультимедійні центри дозволяють собі самостійне навчання, і потенційно пряме безпосереднє навчання, але таке часто неправильно розуміється. Просте існування комп'ютерів у лабораторії автоматично не приводить до студентів, які навчаються самостійно. Істотний відрізок часу є необхідним для розвитку матеріалів і створення атмосфери, яка сприяє цьому.

Центри вивчення мов або незалежні центри вивчень з'явилися частково незалежно і частково є як відповідь на ці проблеми. У самостійному доступі до навчання, центром є розвиток автономії студента через різні ступені самостійного вивчення, протилежного до навчання в класі. У більшості центрів, студенти звертаються до матеріалів і управляють своїм вивченням самостійно, але мають доступ до керівника для допомоги. Багато самостійних центрів є потужними користувачами технології і збільшення їх кількості, зараз пропонують формати on-line наочні навчальні можливості. Декілька центрів розвинули нові шляхи підтримки мови, яка вчиться за межами контексту класної кімнати (також під назвою 'Підтримка мови'), розвиваючи програмне забезпечення, щоб контролювати самостійне навчання студентів і пропонуючи оперативну підтримку від викладачів.

Менеджерам центрів і штату підтримки потрібно мати нові ролі, визначені для підтримки зусиль студентів в самостійному навчанні. Фактично, новий опис посадових обов'язків «Радник мови» з'явився недавно.

Переваги CALL.

Мотивація.

Загалом, використання технології усередині або за межами навчальної аудиторії прагне зробити аудиторію цікавішою. Проте деякі програми впливають на прості, цікаві деталі, створюючи певну мотивацію. [4] З одного боку програма або діяльність може розвинути мотивацію в студента, втілюючи інформацію, наприклад, об'єднуючи ім'я студента або близькі контексти, як частину програми або завдання. Інші включають наявність активних об'єктів на екрані, забезпечуючи практичні навички, які об'єднують виклики, цікавість і забезпечення контексту (реальний-світовий або фантазія), який безпосередньо не орієнтований для мови. Наприклад, проведено дослідження серед студентів двох класів із поглибленим вивченням мовного мистецтва, котрі користуються «CornerStone» (програмою розвитку мовного мистецтва) показало значно вищий показник в навчанні в порівнянні з студентами, які не використовували

програму. Це відбувається тому, що «Cornerstone» об'єднує персональну інформацію і заперечення і образні вправи в контексті фантазії. Також, використання різноманітності мультимедійних компонентів у одній програмі або курсі було показано, щоб збільшити студентський інтерес і мотивацію.

Одна вимірنا вигода для збільшеної мотивації є те, що студенти прагнуть витратити більше часу на завданнях, ніж на комп'ютері.

Пристосування навчання для студента

Комп'ютери можуть надати нову роль викладацьким матеріалам. Без комп'ютерів, студенти не можуть дійсно вплинути на лінійну прогресію вмісту класу, але комп'ютери можуть пристосуватися до студента. Пристосування до студента зазвичай означає, що студент управляє темпом вивчення і може зробити альтернативи в тому як вчитися, пропускаючи непотрібні елементи або роблячи корективну роботу на важких поняттях. Такий контроль прагне, щоб студенти почувалися компетентнішими в їх вивченні. Студенти прагнуть віддати перевагу вправам, де вони мають контроль над контекстом, як наприклад, галузевих історій, пригод, головоломок або логічних проблем. З ними комп'ютер має роль забезпечення привабливого контексту для використання мови замість того, щоб безпосередньо забезпечувати мову студентських потреб.

Достовірність

«Достовірність» в мові, яка вчиться, означає можливість взаємодіяти з одним або більше з даних чотирьох навиків (читання, написання, аудіювання, розмова), використовуючи або створюючи тексти, призначених для аудиторії на вихідній мові, не для класу. З реальними комунікаційними діями студенти відчувають себе уповноваженими і менш переляканими ніж ті, які задумані викладачами, щоб контактувати з іншими. Студенти вважають, що вони вчать швидше і краще в комунікації, де комп'ютер є посередником [4]. Також, студенти дізнаються більше про культуру в такому оточенні. У мережних комп'ютерних середовищах студенти мають свідоме відчуття справжніх членів реального суспільства. У цих ситуаціях, де всі «учнями» іноземної мови, є також відчуття рівності. У цих ситуаціях студенти відчувають себе менш напруженими і упевненішими під час вивчення мови, частково тому, що зовнішні помилки не мають дуже сильного значення.

Такий експеримент краще спрацьовує з синхронним СМС (чи наприклад чатами), так як немає негайного зворотнього зв'язку, але електронна пошта, як було показано вище, забезпечує ті ж самі переваги мотивації і студентський вплив.

Критичні думуючі навички

Використання комп'ютерних технологій у школах, як правило, відображається в покращенні самооцінки студентів та оволодінні базовими навичками, більше студентів орієнтовані на індивідуальне навчання та залучаються до процесу такого навчання, більш активні дані результатів отримано в порядку навичок мислення і активного

запам'ятовування, студенти набувають впевненості по відношенню до свого власного навчання.

Проблеми і критики інструкцій CALL.

Вплив CALL в навчанні іноземної мови був найдієвішим [5]. Декілька причин можуть це довести.

Перша – обмеження технології, як в його здатності, так і придатності. В першу чергу, є проблема з вартістю [2] і простою придатністю технологічних ресурсів як, наприклад, Інтернет (будь-який неіснуючий, оскільки може бути випадком в багатьох країнах, які розвиваються, або відсутності пропускнуої спроможності). [4] Проте, обмеження, які є поширеними в комп'ютерній технології можуть бути проблематичними також. Тоді як комп'ютерна технологія дуже покращилася протягом останніх трьох десятиліть, вимоги, орієнтовані на CALL зросли більш ніж потрібно. Однією головною метою є наявність комп'ютерів, з якими студенти можуть мати істину, людсько-подібну взаємодію, особливо для практики спілкування; проте, технологія далека від цієї точки зору. Не говорячи вже про те, коли комп'ютер не може оцінити доповідь «учня» точно, це – майже ніяке використання взагалі.

Проте, більшість проблем, які з'являються в літературі про CALL, білше відносяться до очікувань побоювань викладачів, що комп'ютери можуть зробити для учня, який вивчає мову і викладача. Викладачі і адміністратори схильні думати, що комп'ютери нічого не варті, або навіть шкідливі, або можуть робити значно більше, ніж насправді [7].

Небажання частини викладачів може пояснюватися відсутністю розуміння і навіть побоювання технології. Часто CALL не втілюється в життя доти, поки він не вимагається, навіть якщо навчання запропоноване викладачам. [7] Однією з причин цього є те, що з 1960 до 1980 року комп'ютерна технологія була обмежена здебільшого для наук, створивши реальну і психологічну відстань для мови, що викладається. [9] Викладачі мов почуваються впевнініше з підручниками тому, що це те, що вони використовували, і є така думка, що використання комп'ютерів загрожує традиційним навикам писемності з тих пір, як вони стали бути пов'язаними з книгами. Частково це є тому, що є значна вікова різниця між викладачами (багато з яких не зростало разом з комп'ютерами) і студентами (які виростили разом з ними).

Також, викладачі, можливо, чинять опір тому, що дії CALL важче оцінити, ніж більш традиційні вправи. Наприклад, більшість мексиканських викладачів сильно відчувають, що завершений підручник вправ «доводить» вивчення [1]. Тоді як студенти, можливо, мотивуються такими вправами як тематичні оповідання, пригоди, головоломки або логіки, ці дії забезпечуються мало на шляху систематичної оцінки прогресу. [4]

Навіть викладачі, які, можливо, інакше бачать переваги CALL, можливо, можуть бути налякані часом і зусиллям, потрібного для втілення

програми в життя. Однак на те, яка «спокуслива» сила обчислювальних систем може бути така, як впровадження звукової мовної лабораторії в 1960-их, ті хто просто чекає результати, купуючи дороге устаткування, ймовірно, розчаровані. [2] Щоб з чогось розпочати, є прості справи сортування через численні ресурси, які існують і налаштувати студентів використовувати комп'ютерні ресурси. Проте з інтернет-вузлами може бути дуже важко знати з чого почати, і якщо студенти незнайомі з ресурсом, який використовується, викладач повинен зайняти час, щоб навчити цьому [4]. Також, є відсутність об'єднаної теоретичної структури для проектування і оцінки систем CALL також як і за відсутністю достаточних емпіричних доказів для педагогічних вигод від комп'ютерів в мові.

Більшість викладачів мають недостатньо часу, щоб створити завдання з базою CALL, довіряючи виданим джерелам, чи педагогічно обґрунтованим, чи ні. [2]

Проте, найкритичніший чинник, який може призвести до невдачі CALL, або використання будь-якої технології в мовній освіті не невдача технології, але швидше за все відмова інвестувати в навчання викладача, і є відсутність уяви, щоб скористатися гнучкістю технології. Грахам Дейвіс заявляє, що дуже часто, технологія бачиться, як панацея, особливо адміністраторами, і людський компонент є необхідним, щоб зробити це вигідне проігнорованим. При цих обставинах, він заявляє, що ймовірно краще обійтися без технології в цілому. [8]

Роді Клейн, Клінт Роджерс і Цянь Йон (2006), вивчаючи запровадження Вивчення Технологій в Китайських школах і коледжах, також підкреслили, що розповсюдження відеоігор на електронних носіях, включаючи комп'ютери, словники і мобільні телефони є бажаними в більшості Китайських інститутах. І все ж таки кожна класна кімната дуже добре обладнана вмонтованим в стіл комп'ютером, забезпечена Інтернетом, мікрофоном, відеопроєктором і віддаленим керованим екраном, який використовує викладач для мультимедійних презентацій. Дуже часто 'лідери' вважають за краще заборонити цілком Вивчення Технологій для студентів через побоювання багатьох іноземних англомовних викладачів. Книги і зошити все ще переважають. Для того, щоб залучити CALL для вивчення англійської, як другої мови та інших іноземних мов у багатьох розвинених країнах, є досить необхідно навчити студентів самостійно вчитися і розвивати здатність практикувати самооцінювання і збільшення притаманної мотивації. Тестування і контрольні опитування потрібно проектувати відповідно, щоб заохочувати і збільшити самостійну практику студентів. Викладачі, які використовують CALL, повинні бути комп'ютерно грамотними. В ідеалі, кожна кафедра іноземної мови, яка використовує CALL, повинна залучити досвідченого комп'ютерного фахівця, який би допомагав викладачам.

Методика CALL при вивченні іноземних мов у вищому медичному навчальному закладі.

1. Особливості вивчення латинської медичної лексики на англійській мові.

Викладання спеціальної дисципліни «Латинська мова та основи медичної термінології» на англійській мові переслідує ту ж мету, що і викладання цього предмету російською або українською мовами: підготовка висококваліфікованих спеціалістів-лікарів, здатних грамотно та свідомо застосовувати медичну термінологію в професійній діяльності. Латинський алфавіт, фонетичні, морфологічні, лексичні та словоутворювальні ресурси латинської мови з елементами грецької продовжують відігравати ведучу роль в збагаченні медичної термінології.

Англійська медична термінологія оперує 75% латинських термінів, що англізувались, тобто перейняли граматичні особливості англійських частин мови. Студенти 1 курсу, що починають вивчати латинську мову, мають базові знання англійської мови. Одним з шляхів оптимізації викладання латинської мови є розробка методичних матеріалів на англійській мові з опрацюванням латинських медичних термінів в різних мовних групах та порівнянням англійських та латинських мовних елементів спеціальних термінів. Це сприяє кращому засвоєнню лексичного матеріалу, який тісно пов'язаний з термінологією спеціальних дисциплін на старших курсах медичного вузу.

Латинська мова є одним з найважливіших джерел інформації про майбутню професійну лексику лікаря.

Багато англійських термінів співпадають за орфографією та значенням з латинськими. Наприклад: *asthma* (англ.) – *asthma, atis n* (лат.); *balbuties* (англ.) – *balbuties, ei f* (лат.) і т.д. При вивченні цієї групи термінів важливо привертати увагу англійськомовних студентів на терміни, що перекладаються. Наприклад: *chicken-pox* (англ.) – *varicella, ae f* (лат.); *rose* (англ.) – *erysipelas, atis n* (лат.); *scarlet fever* (англ.) – *scarlatina, ae f* (лат.) і т.д.

Розподілення латинських термінів за структурними типами, порівняння з англійськими термінами, використання граматичних та порівняльних (англійсько-латинських) таблиць разом зі спеціальними вправами щодо кожної структурної групи сприяє швидшому засвоєнню термінології в цілому та свідомому вживанню граматично правильно оформлених термінів на практичних заняттях з інших дисциплін на старших курсах вищого медичного навчального закладу.

2. Опис комп'ютерно-орієнтованої методики вивчення іноземної мови, реалізованої в ТДМУ.

У Тернопільському державному медичному університеті запроваджена методика «єдиного дня». Це означає, що протягом одного дня студент має лише одне практичне або семінарське заняття, яке триває 6 або 7 годин, протягом яких проводиться теоретична частина, практична частина та тестовий контроль. З одного боку, ця методика для вивчення мови є досить не поганою з огляду на те, що протягом цього заняття є можливість охопити всі навички вивчення мови: аудіювання, читання, розмовна мова, писання. З іншого боку, ця методика не є досить доброю тому, що протягом заняття студент повинен оволодіти величезною кількістю інформації і дуже часто на тестовому контролі в кінці заняття йому важко пригадати весь матеріал.

Для покращення навчального процесу існує WEB-сторінка університету, де можна знайти всю необхідну інформацію: розклад занять, матеріали для підготовки до лекцій, матеріали для підготовки до практичних занять, методичні вказівки, навчальні відеофільми, щоденний дистанційний тестовий контроль знань та ін.

Матеріали для практичних занять є досить необхідними для студентів. Студент має можливість заздалегідь підготуватися до заняття, зайшовши на WEB-сторінку університету і знайти всю необхідну інформацію з будь-якого предмету, який його цікавить, зокрема латинської мови також. Студент також може дізнатися, що він повинен знати, а саме – якою лексичною термінологією, якими теоретичними і практичними навичками і т.п. Для цього він може скористатися «методичними вказівками», які також є на сайті університету. У кожного студента є можливість перевірити свої знання з оволодіння предметом, склавши тест в «Електронному контролі знань», де комп'ютер сам вибере для нього питання і надасть йому відповідний час для складання тесту. Після цього об'єктивно його оцінить і покаже всі помилки, які студент може зробити. Студент може проаналізувати свої помилки і приділити більше уваги матеріалу, в якому виникли труднощі. Необхідно зауважити, що це все студент може робити перед заняттям, тому у нього є чудова можливість продемонструвати свої знання і отримати відмінну оцінку на самому занятті.

3. Порівняння успішності опанування іноземної мови за традиційними методиками і CALL.

Для того щоб порівняти успішність опанування іноземної мови за традиційними методиками і CALL наведемо таблицю результатів модульного контролю студентів-бюджетників і студентів-контрактників з латинської мови та іноземної мови на I курсі.

Кількість студентів 271 контрактників – 130 бюджетників – 141

№	Курс	Назва модулю (дисципліни)	Кількість студентів бюджетників, що склали модуль на «незадовільно» (відсоток)	Кількість студентів контрактників, що склали модуль на «незадовільно»	Кількість студентів бюджетників, що склали модуль на «задовільно»(відсоток)	Кількість студентів контрактників, що склали модуль на «задовільно» (відсоток)	Кількість студентів бюджетників, що склали модуль на «добре» (відсоток)	Кількість студентів контрактників, що склали модуль на «добре» (відсоток)	Кількість студентів бюджетників, що склали модуль на «відмінно» (відсоток)	Кількість студентів контрактників, що склали модуль на «відмінно» (відсоток)	Середній бал бюджетників	Середній бал контрактників	Середній бал поточної успішності бюджетників	Середній бал поточної успішності контрактників	Загальна кількість студентів
1	I	Іноземна мова – Основи медичної термінології	48 (34,04 %)	88 (68,22 %)	41 (29,08 %)	26 (20,16 %)	46 (32,62 %)	14 (10,85 %)	6 (4,26 %)	1 (0,78 %)	4,26	1,80	7,74	6,02	270
2	I	Латинська мова та медична термінологія – Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення теми «Структура анатомо-гістологічних термінів»	49 (34,75 %)	83 (63,85 %)	45 (31,91 %)	35 (26,92 %)	42 (29,79 %)	12 (9,23 %)	5 (3,55 %)	0 (0,00 %)	4,06	1,88	6,97	5,28	271

Результати подано в розрізі студентів, які навчаються за державним замовленням та за контактом.

Як ми бачимо, з іноземної мови 48 студентів-бюджетників склали іспит на незадовільно, що становить 34,04 % із загальної кількості студентів і 88 студентів-контрактників (68,22 %); на задовільно – 41 (29,08 %) і 26 (20,16 %) відповідно; на добре – 46 (32,62 %) і 14 (10,85 %); на відмінно 6 (4,26 %) і 1 (0,78 %).

Середній бал модульного контролю студентів-бюджетників 4,26, а поточної успішності 7,74; середній бал модульного контролю студентів-контрактників 1,8, а поточної успішності – 6,02.

З латинської мови 49 студентів-бюджетників склали іспит на незадовільно, що становить 34,75 % із загальної кількості студентів і 83 студентів-контрактників (63,85 %); на задовільно – 45 (31,91 %) і 35 (26,92 %) відповідно; на добре – 42(29,79 %) і 12 (9,23 %); на відмінно – 5 (3,55 %) і ніхто не склав із студентів-контрактників.

Середній бал модульного контролю студентів-бюджетників 4,06, а поточної успішності 6,97; середній бал модульного контролю студентів-контрактників 1,88, а поточної успішності 5,28.

Далі проаналізовано результати з іноземної мови на 2 курсі (I потік).

12 студентів-бюджетників склали іспит на незадовільно, що становить 16,22 % із загальної кількості студентів і 21 студент-контрактник (51,22 %); на задовільно – 27 (36,49 %) і 12 (29,27 %) відповідно; на добре – 28 (37,84 %) і 7 (17,07 %); на відмінно 7 (9,46 %) і 1 (2,44 %).

Середній бал модульного контролю студентів-бюджетників 5,73, а поточної успішності 3,02; середній бал модульного контролю студентів-контрактників 3,02, а поточної успішності 6,51. З цього випливає, що студенти показали кращі результати під час поточної успішності ніж під час модульного контролю. Це можна пояснити більш об'єктивнішим оцінюванням знань студентів під час модульного контролю, ніж під час виставлення оцінок викладачами під час практичних або семінарських занять.

Таблиця 2

Кількість студентів 115 контрактників – 41 бюджетників – 74

№	Курс	Назва модулю (дисципліни)	Кількість студентів бюджетників, що склали модуль на «незадовільно» (відсоток)	Кількість студентів контрактників, що склали модуль на «незадовільно»	Кількість студентів бюджетників, що склали модуль на «задовільно» (відсоток)	Кількість студентів контрактників, що склали модуль на «задовільно» (відсоток)	Кількість студентів бюджетників, що склали модуль на «добре» (відсоток)	Кількість студентів контрактників, що склали модуль на «добре» (відсоток)	Кількість студентів бюджетників, що склали модуль на «відмінно» (відсоток)	Кількість студентів контрактників, що склали модуль на «відмінно» (відсоток)	Середній бал бюджетників	Середній бал контрактників
1	II	Іноземна мова – Медична термінологія	12(16.22 %)	21(51.22 %)	27(36.49 %)	12(29.27 %)	28(37.84 %)	7(17.07 %)	7(9.46 %)	1(2.44 %)	5.7 3	3.0 2

Висновки.

1. Розглянуто методику комп'ютерно-інтегрованого вивчення іноземних мов CALL в медичній освіті. Звернено особливу увагу на переваги і недоліки CALL, описана роль студентів і викладачів під час вивчення іноземних мов за допомогою CALL, також звернена увага на використання CALL для чотирьох навиків: аудіювання, читання, писання і розмовної мови.

2. Здійснено опис комп'ютерно-орієнтованої методики вивчення іноземної мови, реалізованої в ТДМУ.

3. Здійснено порівняльний аналіз вивчення іноземних мов за традиційними методиками і за допомогою методики комп'ютерно-інтегрованого вивчення іноземних мов CALL

ЛІТЕРАТУРА

1. Bollin, G.G. (Mar/Apr 2003). «The Realities of Middle School for Mexican Children». The Clearing House **76** (4): 198.
2. «Computer Assisted Language Learning: an Introduction». Warschauer Mark.
3. «CALL (computer assisted language learning) Guide to Good Practice 3». Davies Graham.
4. «Computer-assisted language learning: Increase of freedom of submission to machines?» (Domingo Noemi).
5. Ehsani, Farzad; Eva Knodt (July 1998). "Speech technology in computer-aided language learning: Strengths and limitations of a new CALL paradigm". Language Learning and Technology **2** (1): 45–60.
6. Mitchell, R; F. Myles (1998). Second Language Learning Theories. London: Arnold.
7. Thelmadatter, Leigh (July/Sept 2007). "The Computers Are Coming ... Are Here!". TESOL Greece Newsletter **95**.
8. Traynor, Patrick (July 2003). "Effects of computer-assisted instruction on different learners". Journal of Instructional Psychology.
9. Ravichandran, T (2000). Computer-assisted language learning (CALL) in the perspective of the interactive approach: Advantages and apprehensions.

© Коцюба Р.Б., 2010

Стаття надійшла до редколегії 24.11.2010 р.